מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את הדמויות והתפקידים המרכזיים בחברה הפיאודלית בימי הביניים
- לזהות דמות לפי רמזים על תפקידה וחובותיה
- להבין את מערכת היחסים בין בעלי התפקידים השונים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מי אני? – זיהוי לפי רמז

1. א – אביר
2. ב – צמית
3. א – נזיר
4. ב – אפיפיור
5. א – קיסר
6. א – ווסל
7. א – אומן בגילדה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו תפקידו העיקרי של האביר.
2. לא נכון – הצמית קשור לאדמה ואינו חופשי לעזוב.
3. לא נכון – האפיפיור עומד בראש הכנסייה הקתולית בכל אירופה.
4. נכון – זהו הבסיס של מערכת היחסים הפיאודלית.
5. נכון – נזירים הקדישו את חייהם לדת והתגוררו במנזרים.
6. לא נכון – אומנים התאגדו בגילדות כדי לשמור על רמת המקצוע ולסייע זה לזה.

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. ווסל
2. צמית
3. אפיפיור
4. אביר
5. גילדה
6. נזיר

חלק ד' – התאימו דמות לתיאור תפקידה

- 1 – ב (לוחם רכוב על סוס שמגן על האדון)
- 2 – ג (איכר הקשור לאדמת האדון)
- 3 – ו (גר במנזר ומעתיק ספרים)
- 4 – ה (עומד בראש הכנסייה הקתולית)
- 5 – א (שליט עליון של ממלכה גדולה)
- 6 – ד (בעל מקצוע המאוגד עם חברים למקצוע בעיר)

חלק ה' – סדרו לפי מעמד – מהגבוה לנמוך בסולם הפיאודלי

1. קיסר או מלך
2. אציל גדול (אדון)
3. אביר (ווסל קטן)
4. צמית

חלק ו' – כתיבה יוצרת

1. התלמיד/ה כותב/ת שלושה רמזים נכונים ומדויקים המתארים את תפקיד הדמות, חובותיה ומקומה בחברה הפיאודלית, מהכללי לפרטני.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אביר לוחם למען האדון, צמית עובד אדמה ואינו חופשי
- ווסל
- דתי: נזיר או אפיפיור; שלטוני: קיסר או אביר

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק בכיתה גרסת 'מי אני?' בעל פה לפני מילוי הדף, כדי לחבר בין המשחק לתרגול הכתוב
- כדאי להדגיש את הקשר בין התפקידים – מי נותן אדמה למי ומי חייב נאמנות למי
- בחלק הסדר, אפשר לצייר על הלוח פירמידה פיאודלית ולמלא אותה יחד עם התלמידים

דף תרגול: מי אני? – דמויות מימי הביניים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים על אנשים שחיו בימי הביניים. לכל אחד היה תפקיד שונה בחברה. צריך לנחש מי הוא לפי רמזים.

מילון קטן:

אביר	לוחם רכוב על סוס שנלחם למען האדון שלו
צמית	איכר שעובד על אדמת האדון ולא יכול לעזוב אותה
נזיר	אדם שחי במנזר ומקדיש את חייו לדת
אפיפיור	ראש הכנסייה הקתולית
קיסר	שליט עליון ששולט על ממלכה גדולה
ווסל	אדם שקיבל אדמה מאדון תמורת נאמנות ושירות
גילדה	התאגדות של אומנים מאותו מקצוע בעיר
פיאודליזם	מערכת חברתית שבה נותנים אדמה תמורת שירות ונאמנות

1 חלק א' – מי אני? – זיהוי לפי רמז

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי עוזר לאדון שלו במלחמה?

א) אביר ב) צמית ג) נזיר ד) אפיפיור

2. מי עובד על האדמה ולא יכול לעזוב?

א) אומן בגילדה ב) צמית ג) קיסר ד) ווסל

3. מי גר במנזר ומעתיק ספרים?

א) נזיר ב) אביר ג) קיסר ד) אפיפיור

4. מי הראש של הכנסייה?

א) קיסר ב) אפיפיור ג) ווסל ד) אביר

5. מי השליט הכי חזק?

א) קיסר ב) נזיר ג) צמית ד) אומן בגילדה

6. מי קיבל אדמה בתמורה לנאמנות?

א) ווסל ב) צמית ג) אפיפיור ד) נזיר

7. מי לומד מקצוע בעיר ומצטרף לארגון?

א) אומן בגילדה ב) אביר ג) קיסר ד) צמית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אביר נלחם עבור האדון שלו ברכיבה על סוס.	☐	☐
2	צמית יכול לעזוב את האדמה מתי שהוא רוצה.	☐	☐
3	האפיפיור הוא שליט של ממלכה אחת בלבד.	☐	☐
4	ווסל מקבל אדמה מהאדון בתמורה לנאמנות ושירות.	☐	☐
5	נזיר חי במנזר ומתרחק מחיי החברה הרגילים.	☐	☐
6	אומן בגילדה עובד לבדו בלי שום ארגון.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ מקבל אדמה מהאדון שלו תמורת נאמנות ושירות במלחמה.

2. ה_____ עובד על אדמת האדון ואינו רשאי לעזוב אותה.

3. ה_____ הוא ראש הכנסייה הקתולית.

4. ה_____ נלחם רכוב על סוס למען האדון שלו.

5. אומנים בעיר התאגדו יחד במסגרת שנקראת _____ .

6. ה_____ חי במנזר ומקדיש את חייו לדת.

4 חלק ד' – התאימו דמות לתיאור תפקידה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אביר	___	**א.** שליט עליון של ממלכה גדולה
2. צמית	___	**ב.** לוחם רכוב על סוס שמגן על האדון
3. נזיר	___	**ג.** איכר הקשור לאדמת האדון
4. אפיפיור	___	**ד.** בעל מקצוע המאוגד עם חברים למקצוע בעיר
5. קיסר	___	**ה.** עומד בראש הכנסייה הקתולית
6. אומן בגילדה	___	**ו.** גר במנזר ומעתיק ספרים

5 חלק ה' – סדרו לפי מעמד – מהגבוה לנמוך בסולם הפיאודלי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	צמית
☐	אביר (ווסל קטן)

☐	אציל גדול (אדון)
☐	קיסר או מלך

6 חלק ו' – כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מהדמויות שלמדתם עליהן (אביר, צמית, נזיר, אפיפיור, קיסר, ווסל או אומן בגילדה) וכתבו שלושה רמזים משלכם עליה, מהקשה לקל, כמו במשחק 'מי אני?'.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין אביר לצמית?

מי מקבל אדמה בתמורה לנאמנות ושירות?

תנו דוגמה אחת לתפקיד דתי ותפקיד שלטוני בימי הביניים.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀